

Gulating Lagmannsrett,

Bergen.

103176

Ad domsavsigelse mot Bendik Aarberg 26/1 - 46.

Da der er en hel del ting som står uklart for meg i anledning ovennevnte domsavsigelse, tør jeg herved be om at man godhetsfullt gir meg en orientering, og besvarer de spørsmål jeg her framkommer med.

Grunnlaget for at jeg i det hele tatt kan dømmes etter § 86 og landssvikanordningen er at Norge har vært krigførende stat da "forbrytelsen" ble begått, og at jeg har vært klar over det. Det heter derfor i premissene: "Retten finner videre bevist, at samtlige de tiltalte var klar over at der besto krig mellom Norge og Tyskland fra 9. april 1940 og ut gjennom hele okkupasjonstiden".

Spørsmål 1: Hvorliggir beviset for at jeg anså Norge for å være i krig med Tyskland gjennom hele okkupasjonstiden?

Jeg har tvertimot selv hele tiden hevdet, og hevder fremdeles, at dette ikke var tilfelle. Hvorliggir beviset, når jeg selv har hevdet det motsatte, og der i retten ikke var framført ett eneste vitneprov mot meg? Jeg forstår intet av dette, og vil gjerne få det klarlagt.

I premissene er et avsnitt: "Noe vekt i skjerpende retning må også legges på hans medlemskap i N. S."

Spørsmål 2: Hvorledes kan man dømme folk for medlemskap i N. S., når en ikke - "nazistisk" dommerforening i oktbr. - 1940 sendte ut en meddelelse til samtlige dommere at det sto enhver fritt å melde seg inn i N. S. eller ikke, og det i et senere sirkulære framholdes, at dommerne gjøres kjendt med dette for at de ikke skal la seg hindre i å gå inn i N. S.?

Dette forstår jeg like lite av.

Jeg synes det er mer enn merkelig, at man videre finner bevist, at "..... han besørget forbindelsen mellom Fanger og et antall agenter som ikke var mindre enn 10-12. Dessuten hadde han kjendskap til en rekke andre personer som uten egentlig å være agenter, sto i organisasjonens tjeneste"

Dette stemmer ikke overens med min forklaring, og spørsmål 3: Hvilkens forbindelse er det det her sikttes til at jeg har besørget, utover at jeg har betalt ut lønn?

Spørsmål 4: Hvorliggir beviset for disse minst 10-12 agenter o.s.v., når det overhodet ikke var avhørt vitner i min sak, og denne store samling er ukjendt for meg?

Spørsmål 5: Hvorfor ble ikke en eneste en av denne store flokk innkaldt som vitne i min sak, så forholdet kunne bli virkelig klarlagt?

Spørsmål 6: Hvorfor er ikke en gang Fanger stilt noen spørsmål om meg i retten, til tross for at han var tilstede og ga forklaring om de andre tiltalte?

Spørsmål 7: Da Retten må være bedre orientert enn meg: Hva er navnene på de minst 10-12 agenter og den "rekke andre personer" der tales om? Retten må sikkert kunne nevne navn på minst 10-12 agenter, og dessuten "en rekke" navn på andre personer, og etter premissenes inntrykk venter jeg meg en lang rekke.

Spørsmål 8: Hvorpå bygger Retten sitt bevis for at jeg hadde "en i virkeligheten overordnet og kontrollerende stilting?" Jeg hørte intet om det under rettsforhandlingene, der var som nevnt absolutt ingen vitneavhøring, hverken om dette eller annet.

Der står i premissene: ".....og den ville ha vært

til den største skade for norske og allierte interesser"

Spørsmål 9: Med hvem var Norge alliert, og fra hvilken tid?

" 109 Hvilke norske interesser kunne skades ved at vi

ville hindre krigshandlinger i Norge, når Norge
ikke var krigførende stat?

12 års tvangsarbeide (omgjort til fengsel) er ingen
spøk, sett fra min side. Jeg skjønner så lite av det hele, men
vil så gjerne forstå det, og imøteser derfor en grei redegjørelse.

Erbødigst

Bendik Aarberg.

LAGMANNEN I GULATING.

B E R G E N.

Telefon 16720.

Herr Bendik Aarberg,

Fange nr. 38,

Akershus Landsfengsel.

I anledning av Deres brev av 1. ds. meddeles at
loven har forskrifter om hva premissene til en dom skal inne-
holde. Det er ikke foreskrevet at det skal redegjøres for hvor-
dan dommerne er kommet til sitt resultat med hensyn til hva som
finnes bevist.

Jeg må henvise til domspremissene.

Saken har ikke vært forelagt for noen av de 3 faste
dommere eller de 4 domsmenn som behandlet Deres sak. Av de faste
dommere er forøvrig 2 ikke lengere knyttet til lagmannsretten
og den 3die for tiden permittert på grunn av sykdom.

Gulating Lagstol, den 6. desbr. 1947

E. T. Eftestøl (s.)

Akershus Landsfengsel, 15/12 - 47.

Herr Lagmannen i Gulathing,

B e r g e n.

På mitt brev av 1. ds. har jeg mottatt Deres svar av
6. ds., hvor i De meddeler at det ikke er foreskrevet i loven at
det i domspremissene skal redegjøres for hvordan dommerne er kom-
met til sitt resultat med hensyn til hva som finnes bevist.

De sier, at det er ikke foreskrevet at det i pre-
missene skal redegjøres o.s.v., men - det er vel heller ikke
foreskrevet at man i premissene eller på annen måte ikke skal
redegjøre for hvordan dommerne er kommet til sitt resultat m.h.t.
hva som finnes bevist, dette som må sies er det viktigste og
grunnleggende for domsresultatet, og først og framst tiltalte bør
være kjendt med?

Jeg er klar over at det er de beviser som framkommer
under selve rettsforhandlingene som legges til grunn for skylds-
spørsmålet og domsavsigelsen, og gjennom det som framkommer under
rettsforhandlingene at dommerne kommer til sitt resultat m.h.t.
hva som finnes bevist, for tiltalte skal jo i retten ha anledning
til å imøtegå og motbevise, altså forsøre seg. Det er utenkelig
at man ad andre veier når fram til "bevisene".

Til tross for at jeg fulgte godt med under rettsfor-
handlingene, hvilket var forholdsvis lett, da ingen vitner fram-
førtes, kunne jeg ikke oppdage at aktor førte bevis for sine på-
stander, og det er derfor jeg ønsker en redegjørelse for hvori
bevisene ligger.

Erbødigst
Bendik Aarberg.

GULATING LAGMANNSRETT.

2773
A. lf. J.nr. 47 - 27/12 - 47.

Herr Direktøren
for Akershus landsfengsel.

Ad A.lf. 2736/1947 - fange nr. 38, Bendik Aarberg.

I anledning av herr Aarbergs skrivelse av 15. ds., mottatt med herr Direktørens påtegning av 19. ds., bes det meddelt hr. Aarberg at jeg ikke har kjendskap til, og ikke finner å kunne imøtekommehans ønske om en redegjørelse for, hvordan dommerne i hans sak er kommet til sitt resultat med hensyn til hva som er funnet bevist.

Gulating Lagmannsrett den 22/12 - 1947.

E. T. Eftestøl. (sign.)

Utleveres fg. nr. 38, Bendik Aarberg.

Akershus landsfengsel 27/12 - 1947.

Haakon Skattum (sign.)

Jeg hadde tidligere søkt saken gjenopptatt, og den 16/8 -47 kjedte Eftestøl tilstrekkelig til saken til å kunne avslå gjenopptagelse. I desbr. s.å. har han ikke kjendskap til bevisene, kan ikke redegjøre for noe. - Ingen av mine spørsmål har man kunnet besvare, ikke en gang spørsmål nr. 2 har man forsøkt å dementere, for det er ugjørlig.

Tale holdt av h.r.adv. Hans H. Schjøth som forsvarer for lagfører Gustav Janson, Grünerløkken, Oslo, den 28/8 - 47 i Oslo Byrett. Aktor var Ole A. Bache, dommer Moltke Spilleth. Nedskrevet på stedet av Elvin Westheim, Øvre Smestadvei 27b, Smedstad:
Erede dommer.

Da dommen nu er faldt, og vi således er ferdig med saken mot Janson, tar jeg meg den frihet å si den ærede rett noen ord, hvilket jeg nu kan gjøre, da det ingen innvirkning har på Jansons dom.

Det er helt feilaktig og meningsløst av Dem herr dommer, og juridisk uforsvarlig at dommerne og rettene daglig på grunn av en parole fra høyere hold søker pådyttet hvert medlem av Nasjonal Samling at vi var i krig, og at han forstod dette eller burde ha visst det, og at han bistod fienden med råd og dåd.

Gjennom den offentlige granskningsskommisjon som nu har utgitt sine betenkninger trykt og således offentlig tilgjengelig for alle, er det fastslått at på regjeringsmøte i Tromsø den 8. juni 1940 ga regjeringen og kongen, - da de måtte rømme landet, all myndighet og makt til generalissimus Ruge.

Det er senere fastslått at generalissimus Ruge, hærens overkommando, kapitulerete betingelsesløst og endog ga tyskerne store innrømmelser.

At rettene og dommerne ikke vet den ting, men fortsatt forsøker å presse de tiltalte til å "burde ha visst" eller "visst" det motsatte av det som granskningsskommisjonen har fastslått, - det er meningsløst.

De kan ikke gå hjem og sette Dem i en god stol med ren samvittighet etter dette.

De, herr dommer skal svare for Dem selv i stille stunder. De skal svare for Dem selv like overfor Deres samvittighet, De skal svare overfor andre mennesker, De skal svare for de øvrige innen juriststanden og De skal til slutt svare for Dem selv.

overfor Gud.

Jeg vil derfor, så innstendig jeg kan, si Demnoen alvorsord herr dommer før vi skiller i denne sak. For framtiden betenk Dem, betenk Dem!

Lagmann Erik Solem (Erik Blodøks) døde plutselig for et par år siden. Han begikk selvmord. Det var han som dømte Quisling.

Følgende brev ble beslaglagt av politiet som fant dem under ransaking. Det var umulig å få dem framlagt i retten, de var ikke å få tak i igjen. Først da jeg var på Akershus fikk jeg dem endelig, og det var fordi en førstebetjent Berge på økonomisk avd. bekreftet at han hadde sett dem og at de eksisterte at de endelig måtte fram: (Noen hjelp ble de allikevel ikke, slikt noe hadde ingen betydning. Man hadde kun interesse av å finne ting som kunne skade. Alt annet var uten betydning.):

Fornebu 26/7 - 44.

Halo Aaberg.

Ja du blir vel overjit, naar du ser vem som skriver til dig. Men det er kun min simple pligt at la høre it par ord i fra mig, jeg føler at jeg står i taknemlighedsjeld til dig, for jeg er sikker paa at du har vert til stor jelp for min kone nu i denne fryktelige tiden for hinner, ja dette var em grusom oplevelse for oss alle 3, men jeg tror at den som har det verst av oss 3 nu det er min kome, som nu staar alene ijen hjemme, og ingenting har til at jelse sig med, verken paa den ene eller andre maaten, men haaber at kriegen snart er slutt, saa der kan bli en ordning i all denne elendigheten. Jeg har nettop for it par dager siden sent it brev hjem til min kone. I det brevet ba jeg hinner om hun vilde forsøke til å sende in en ansøkning, om at faa mig frigit. Men efter som jeg forstaar da er hun for tiden syk, av den grund vilde jeg spørge dig om du vilde ji hun en haandsrekning med ansøkningen. Jeg sitter jo helt usjuldig i denne saken, som di har arrestert mig for. Jeg synes derfor at jeg skulde ha store muligheter for at slippe fri, vist hun kunde faa de rette anbefalinger av folk som hadde noget at si i samfundet, saan som Lensmand og Doktor, havde jeg bare ha bekjentskab med en høiere-staaende Tysk offiser, da vilde en saadan anbefaling, sikkert jort saan at jeg slap fri. Vis du skulde ha et saant bekjenskab Aaberg, vilde jeg vert dig evi taknemmelig, dersom du vilde jort dette jeg ber dig om. Jeg haaber at du vil svare mig paa dette mit brev, send da brevet, til den adresse som jeg oppir her i mit brev. Ja du forstaar vel at dette er it brev som blir skrevet ulovlikt. Men dersom dere sender in en ansøkning for mig saa sen den til følgende adresse Grini Jelgefengsel, Viktoria Terasse 7, skriver du personlig til mig, saa gjør det paa følgende maate. Brevet som du sender til mig forseiler du, og ligger ind i en anden komforlut du skriver bare navn og nummer paa den inderste komforluttaen paa den uteste skriver du denne adresse. E. Amundsen Borggt. 14, Oslo. Jør du dette, saa blir det ordnet saan at jeg faar dit brev. Og saa til slutt en venlig hilsen ifra mig, til dig og din hustru, hils min kone i fra mig. Det var trist at jeg ikke fikk lov til at snakke med dere, da dere var i Oslo. Skriv snart saa er du snild. Du maa ha saa mange takk for alt vad du har julpet min kone med.

Nr. 10969, Lorentz Amundsen (sign.)

Oslo, 19 - 8 - 44.

Hallo Bendik.

Tusen takk for brevene jeg har mottatt fra dig. Ja, jeg må ærlig tilstå at du overrasker mig i høi grad. Hvad du har gjort for mig, kan jeg vel neppe nogen gang få takke dig nok for. Først alt det du gjorde for mig da jeg satt i Bergen, så turen her til Oslo, og nu brevene du har skrevet. Jeg må si det er enestående skvært gjort av dig, og jeg har vel neppe fortjent det, etter den holdning jeg hadde inntatt overfor dig i de senere år. Men hvad skyldes i grunnen det? Jo, denne fordømte krigen som er skyld i all annen elendighet. Men mitt inderligste ønske er det, når krigen nu er slutt, måtte det da også bli slutt på all den spittelse som har funnet sted innenfor familje og blandt venner. Du skal nok se, at før vi vet av det, så er vi etter samlet igjen som venner alle sammen og vi kan få oppleve glade og lykkelige dager som før i tiden. Kan du forresten huske for en del år tilbake? da jeg som luten kjuagutt gikk til dere? Jeg skulle ikke hatt noget imot å ha den tiden opp igjen. Tre uker etter at dere hadde levert ansøkningen for mig på slottet, hadde jeg en samtale med Direktøren her, han hadde da 10 min. før hatt en oppringning fra byråsjef Karlsen, denne hadde da søkt opplysninger om mig, angående alder og litt forskjellig, jeg kan da tenke mig at ansøkningen ikke er blitt sendt til Departemanget før etter Karlsen hadde innhentet disse opplysninger angående mig. Antagelig er det av den grund jeg ennu ikke har mottatt noget svar. Skulde jeg være så heldig å få svar i nærmeste fremtid, enten det blir til min fordel eller ei, skal jeg strakst underrette dig om det. (Her skytes inn at den omskrevne søker gjelder løslatelse. Han var opprinnelig dømt til døden, men vi fikk ordnet med benådning. Deretter fortsatte vi å arbeide for å få ham løslatt. Han kom hjem 30/12 - 44 som fri mann.)

Jeg har ennu ikke mottatt brev fra Far. Det har ikke vært så greit for mig å besvare alle de brever jeg har fått, 32 brev siden jeg kom her, og som du vil forstå, så må dette brev ut på ulovlig vis, det er ikke så mange her som kan klare det. Jeg er nu blitt fyrbøter her på fengslet, og kan vel si at jeg dermed er blitt den mest betrodde mann på hele fengslet, og med det nye arbeidet faller der mer mat, og andre fordeier, et brev sann av og til på ulovlig vis. Visst du skulle skrive et brev til mig igjen, så må du ikke svare slik at de forstår at jeg har sendt ut brev ulovlig. Det er nokså strikt å være fyrbøter her, jeg må henge i fra 6 morgen til 6 aften, om søndagen og, men så har jeg den glede at jeg kan sette mig ned av og til og ta mig en røyk, det er jo ikke lovlige å røke her, men da jeg er forsiktig å bare røker i fyrrommet kan det ikke merkes, men det er ikke så greit med denne tobakken, jeg har jo ennu ikke fått noe tobakk her på fengslet, men guttene har vært grei og gitt meg en lit skrå av og til (Jeg fikk den tobakken dere hadde med). Når den norske ledede tobakken hjemme er ferdig, vil jeg be Mor sende meg litt, jeg skal oppgi henne en adresse her i Oslo, som hun kan sende det til, som vil besørge det ind til mig, den samme som sender brevene for mig. Mor er vel kommet hjem nu, jeg fikk brev fra henne idag. Det er riktig som du skriver at jeg snakket med Frans Nilsen 20. april på Markeveien, han spurte meg blandt annet om en sigarett som han også fikk, så det har sin riktighet. Da det nu er slutt på skrivepapiret må jeg også slutte. Så får du ha det riktig bra Bendik, skulle jeg få anledning så skal jeg skrive igjen. Hils alle hjemme. Tilslutt en venlig hilser fra

Nils Johan (s.)

Janskolen 26/11 - 44.

Halo Aaberg.

Jeg har netop faar nogen dager siden motat it brev i fra min kone, som hun havde sent mig for 2 måner siden, i det de var datert 27/9. Hennes omtale i sit brev, angaaende den store opmerksomhet og den venlig jelpsomhet som dere har vist min kone, jør at min samvittighed, ikke lar mig faa fred før en jeg paa denne, inntilvidere maate, foreløbig faar anledning til at sende dig og din hustru min aller dybeste takk, for al den bistand for mig og min kone. Jeg er meget glad, paa min kones veine, at hun ikke er helt venneløs, nu under den tragiske begivenheter som saa plutselig rullet inn over min familie. Dette er en begivenhet som har brent sig in i mit sinn som jeg aldri kommer til at glemme. For det første så var det min son Leif, som nu under hele krigen harcreist ute, og som vi stadig har vert engstelig for og som vi nu i den senere tid ikke har det minste rede paa, enten han er død eller levende. (Han omkom under krigen). Saal kom turen til mig, som blev revet vek paa en saadan uretferdig maate, uten jyldig grund. Dette måtte i grunden være nok for min kone, til at miste mote for. Men saa kom det knusende slag som overgaar alt uten sidestykke, nemlig det inntrufne med Nils Johan. Kan du tenke dig til Aaberg vadslags sinstilstand jeg for min part blev i da jeg ved siden av min tyngte tilverelse, motok denne nyhed indi fengslet, nei det kan din nok ikke, det kan kun den jøre som har oplevet det. Var dette it drepende slag for mig, saa maa det virket dobbelt saa meget paa min kone at den ene efter den andre av hennes kjere paa en saadan grusom maate, blev revet vekk ifra hinner, og paa denne maate blev staaende ijen jelpeløs med sin store sorg. Det er dette som driver mig til at uttrykke min dypeste taknemlighet til di som i hennes store nød har rekt hun en jelpende haand. Derfor Aaberg, skal jeg aldrig gleme vad du har jort, du har paa denne maate vist dig som en mand, og du har vundet mit jørte, saa jeg faar eftertiden vil betrakte dig som min beste kamerat, og jeg skal vere villig til at staa ved din side vad en der maatte intreffe i din familie. Jeg ser av min kones brev at du har sent in ansökning om at faa mig fri. Der er nu 4 ansökningar inne, men det ser ut for at alt er haapløst for vad vi forretar os, baade for mig og Nils Johan. (Han ble løslatt i beg. av febr. - 45). Krigens slut blir selvfølgelig våres avlösung, saa vi blir nok sittende til des, haaber at det snart er slut, og som det ogsaa tyder paa det vil bli. Du har vistnok sent it brev til mig før, men desvere har jeg ikke faaet det. Jeg vilde være meget taknemlig, dersom du vilde la mig faa høre mogen ord ifra dig. Den adr. som du faar at skrive til, er forloveden til em fange her, og som staar i gode forbindelser med hinner, saa hun vil levere in brevene samtidig som hun leverer sin forlovede. Det var i jennem denne forbindelse jeg fikk min kones brev som var sent for 2 maaner siden. Hils min hustru ifra mig. Tilslut en venli hilsen til dig og din hustru fra mig

L. Amundsen (s.)

Frk. Ingrid Pruss, c/o Hagen,
Ekersbergsgt. 6 II, Oslo.

Familjen Amundsen ba om å bli avhørt som vitne i min sak, men ble avvist, slikt noe hadde ingen interesse.

Jeg sendte brevene i original til Justisdepartementet. Jeg skrev da bl.a.: "Jeg vil bemerke, at jeg løp ikke så liten risiko ved min illegale korrespondanse med Amundsen. Jeg sendte flere brev, og hvis ett av dem som var sendt til eller fra meg var blitt oppsnappet, ville det høyst sannsynlig gått galt med meg. At jeg var N.S. o.s.v. vilde gjort saken verre, man vilde helt berettiget kunnet mistenke meg for kontraarbeide, og selv om der ikke kunne skaffes ytterligere beviser, ville mitt kjenn-

skap til og benyttelsen av disse dekkadresser vel bli tatt for beviser gode nokk." - At jeg hadde kjendskap til personer som formidlet brever o.a. inn og ut på ~~Cani hadde ingen betydning~~. uten å anmeldte det, hadde ingen betydning. Jeg kan til sammenlikning fortelle, at riksadvokat Sven Arntzen, som innstilte meg til livsvarig, under okkupasjonen meldte av til politiet at en mann skulle til Sverige. Det resulterte i opprulling av en større organisasjon og flere dødsdommer. Men han var ikke N.S., og istedenfor tiltale ble han riksadvokat.

KAPITULASJONSERKLÄRINGEN 10/6 - 1940.

Zwischen den deutschen Oberkommando in Norwegen, vertreten durch Herrn Oberst i G. Buschenhagen und dem Norw. Oberkommando, vertreten durch Herrn Oberstleutnant i G. R. Roscher Nielsen ist heute nachstehendes Abkommen geschlossen worden:

Im anbetracht der tapferen Haltung der norw. 6. Division werden ihr für die Niederlegung der Waffen nachstehende ehrenvolle Bedingungen gewährt:

- § 1. Die gesamten norw. Streitkräfte legen die Waffen nieder und werden sie während der Dauer des gegenwärtigen Krieges nicht wieder gegen das deutsche Reich oder dessen Verbündeten ergreifen.
- § 2. Das norw. Oberkommando übergibt sogleich die in seinem Gewahrsam befindlichen deutschen Kriegsgefangenen sowie eine Liste etwa abtransportierter Verwundeter und Gefangener. Das deutsche Oberkommando übernimmt die Aufsicht über die deutschen und die den alliierten Truppen entstammenden Verwundeten. Die ärztliche Betreuung übernehmen die zuständigen norwegischen Stellen.
- § 3. Das norw. Oberkommando verantlasst die Niederlassung und Auslieferung aller vorhandenen Waffen, militärischen Fahrzeuge zu Lande und zu Wasser, der vorhandenen Vorräte an Munition, Gerät, Brennstoffen, Schmierstoffen Bereifung und Sprengstoffen in unverzährten Zustande. Beziiglich der vorhandenen Vorräte, die nicht übergeben werden können, wird ein vollständiges Verzeichnis übergeben, desgleichen über alle Schiffen über 100 Tons.
Das deutsche Oberkommando wird die für die Ernährung der Befölkerung erforderlich an Fahrzeuge, welches ihm vollständig auf einer Liste zu bezeichnen sind, freigeben.
- § 4. Das deutsche Oberkommando wird nach erfolgter Auslieferung der deutschen Kriegsgefangenen sowie der Waffen und weiteren Gegenstände, die Entlassung der nicht beruflich dienenden Offiziere, Unteroffiziere und Mannschaften in ihre Heimat bewilligen. Berufssoldaten haben die Wahl zwischen Abgabe ihres Ehrenwortes, in diesem Krieg nicht wieder gegen das deutsche Reich oder seinen Verbündeten die Waffen aufzunehmen, - oder ehrenvoller Kriegsgefangenschaft. Den Offizieren verbleiben ihren persönlichen Waffen.
- § 5. Das norw. Oberkommando wird das deutsche Oberkommando umgehend ein vollständiges Verzeichnis aller angelegte Kampfhindernisse z. B. Land- u. Seeminen, Sperren, vorbereiteten Sprengungen einschließlich die den von den alliierten Truppen hergestellten, mit Lageskizzen, sowie eine Skizze der sämtlichen vorhandenen Nachrichtenmittel (Draht, Funk u.z.w.) übergeben. Das norw. Oberkommando wird dem deutschen Oberkommando alle erforderlichen in seinem Bereich befindlichen Fahrzeuge und weiteren Reummittel zur Beseitigung der in vorigen Absatz bezeichneten Kampfhindernisse zu Lande und zu Wasser zur Verfügung stellen. Das norw. Oberkommando wird für die alsbaldige Benutzbarkeit der Flugplätze Bardufoss und Skaanland Sorge tragen.

Das norw. Oberkommando wird sich sogleich der Benutzung der vorhandenen Nachrichtenmittel zum Verkehr mit dem Ausland enthalten und verkehrungen treffen, dass auch durch Zivilbehörden und Privatpersonen kein Funk - Telefon oder Telegramverkehr mit den gegen das deutsche Reich im Kriege befindlichen Staten stattfindet. Der Grenzverkehr mit Schweden und Finnland bleibt in den wirtschaftlich erforderlichen Umfang aufrechterhalten.

- § 6. Das norw. Oberkommando auf Auforderung dem deutschen Oberkommando Schiffsraum unter Seekundiger Führung in den erforderlichen Ausmass für Wehrmachtstransporte gegen Vergütung zur Verfügung stellen.
 - § 7. Die Bereits von dem norw. Oberkommando eingeleiteten Demobilisierung wird auf die in Finnmarken stehenden norw. Truppen ausgedehnt, die Bestimmungen über die Niederlegung und Ablieferung der Waffen, des Geräts u.z.w. treffen auf sie in gleichem Ausmass zu, ausgenommen sind 2. Bataillone und 1. Batterie an der Ostfinnmarkischen Grenze. Diese versehen bis zur entgültigen Regelung des Grenzschutzes unter dem Befehl des Fylkesmannes von Finnmarken und unter der Bezeichnung Grenzschutz - Polizei - Bataillon besw.- Batterie den Grenzschutz wie bisher.
 - § 8. Das norw. Oberkommando wird die zuständigen Behörden anweisen den Vorderungen der deutschen Wehrmacht zum Schutz Norwegens und zur Sicherstellung der Schiffs- und Luftfahrt in Bezug auf Lotzen, Seezeichen - und Leuchtfeuerwesen sowie auf den Wetterdienst zu entsprechen.
 - § 9. Dieses Abkommen tritt mit sofortiger Wirkung in Kraft. Zur Regelung von Einzelheiten seiner Durchführung ist der Verbindungssoffizier der deutschen Wehrmacht beim norw. Oberkommando bevollmächtigt. Das Abkommen ist in fünf deutschen und fünf norwegischen Ausfertigungen hergestellt. Für seine Auslegung ist der deutsche Text massgeblich.

Trondheim, d. 10. juni 1940

Für das deutsche Oberkommando Für das norwegische Oberkommando
Buschenhagen (s.) R. Roscher Nielsen (s.)
Oberst im Generalstabe. Oberstleutnant im Generalstabe.

Skrivelse av januar 1948 til sjefen fra de amerikanske styrker i Tyskland, general Lucius D. Clay, fra den amerikanske forsvarer i Nürnberg, Earl J. Carol. (Oversatt først fra amerikansk til tysk, og deretter fra tysk til norsk):

Havst ærede herr general Clay.

Brevet av 2. januar 1948 ble samme dag omkring kl. 16 levert meg personlig på Staff Judge Advocates kontor, hovedkontoret Eucom Apo 757.

Skjønt De refererer til vår telefonsamtale av 2. januar som dreiet seg om min anmodning om å få tale med mine klienter, herrene Flick og Krupp, så er betydningen av annet avsnitt ikke helt forståelig for meg på bakgrunn av vår samtale i Frankfurt den 28. desbr. 1947, da jeg første gang framkom med denne anmodning.

Ved denne anledning ga De meg ennå en gang - som allerede tidligere i Berlin i mai ifjor - forsikring om at De i Deres brev til meg av 30. april 1947 ikke hadde til hensikt på noen måte å underkaste meg noen unntaksmessig særbehandling.

Det er mulig at de nærmere omstendigheter ved denne samtale under trykket av langt viktigere begivenheter er gått i glemmeboken. Jeg er dog overbevist om at De vil erindre at jeg oppsøkte Dem i Berlin for å protestere mot dette brevs åpenlyse innhold. Dengang henviste jeg overfor Dem til at omstendighetene

ved overtakelse av de anliggender som er nevnt i Deres brev ikke rettferdiggjør hverken den måten de ble utlagt på eller den i brevet antydede forholdsregel. De forsikret meg dengang, likesom ved vårt nylige sammentreff den 28. desbr. 1947, at De ikke hadde noe å innvende mot at jeg - så snart jeg var ferdig med de foreliggende saker - overtar forsvaret av slike personer som er berettiget til å forlange en amerikansk sakfører i U.S.A.'s besettelsessone, på samme basis som enhver annen amerikansk sakfører, og at Deres brev ikke tilsiktet på noen måte å underkaste meg en unntaksmessig særbehandling.

Under vår samtale av 28. desbr. uttrykte De Deres beklagelse over at domstolen i Krupp-saken støttet sin beslutning på Deres brev av 30. april 1947 istedenfor å innta det almindelige standpunkt, at det av prinsipielle grunner ikke kan bli spørsmål om utenforstående sakførere for de anklagede. Jeg sa Dem den gang at jeg var beredt til å reise hjem igjen for å la ikke bare en viss politikk, men hele Nürnberg-prosessens rettsgyldighet underkaste en rettslig overprøvelse.

Når man tar hensyn til vår samtale siste mai, de omstendigheter som jeg beskrev for Dem og som medførte min inntreden i Krupp-saken, telegrammet - hvori jeg forespurte om De i tilfelle domstolen skulle godta herr Krupps søknad om å få meg som sin sakfører - vil forlenge min Military entry permit uten at jeg først måtte vendte tilbake til U.S.A. Domstolens tidligere kategoriske avvisning av søknaden om tillatelse til å bli representert av et annet medlem av sakførerfirmaet Fobye & Carol som innen 30 dager skulle komme fra U.S.A. for å representere ham, så kan man vel meppe si at domstol III's beslutning var urettferdig eller begrunnet i kjennsgjerninger.

Jeg tror Dem, når De den 28. desbr. sa meg at den virkelige grunn til avvisningen av herr Krupps søknad var at utenforstående sakførere av prinsipielle grunner skulle utelukkes, til tross for den kjennsgjerning at en annen domstol i Nürnberg samme dag traff en motsatt beslutning, idet den innvilget søknaden fra en annen amerikansk sakfører. Jeg er fremdeles av den mening at De framkom med denne erklæring i fullkommen god tro og uten kjennskap til denne motsatte avgjørelse.

Enhver anklaget har rett til en rettferdig behandling. I det minste ville det være meget vanskelig å overbevise verden og ettertiden om at en prosess mot de beseirede ved seierherrenes domstol var rettferdig og upartisk.

Likevel drev vårt folks store idealisme og dets urokkelige tro på amerikansk demokrati og rettferdighet det til å tro at Amerika var i stand til å føre en slik prosess. Det håpet derigjennom å utkrySTALLISERE et omfangsrikt folkerettsslig system og stille det på en fast grunn som ville tjene som grunnlag for en rettferdig og varig fred mellom verdens folk.

Det er åpenbart at en liten gruppe har misbrukt denne vårt folks store idealisme. Nürnberg - som var tenkt som rettferdighetens symbol ble omgjort til et hevnens verktoy.

I Nürnberg ble de anklagede nektet ethvert skinn av rettferdig behandling. Mange av dem satt fengslet i over 2 år før de ble satt under tiltale. I denne tiden ble de nektet enhver forbindelse med utenverdenen. De ble nektet forsvarere. De ble nektet enhver anledning til å forberede sitt forsvar. Gjennom flere år var de hjelpeøse, mens legioner av statsadvokater med famatikerens iver arbeidet med å bygge opp en rettssak mot dem. Disse samme ivrige hadde tilegnet seg ethvert foreliggende dokument. De grov fram ethvert aldri så lite korn av bevismateriell mot de anklagede o.s.v. Et stort antall av disse dokumenter som var egnet til å avsvekke den tilsynelatende belastende virkning av erklæringer eller som utgjorde bevis-materiell til gunst for de anklagede, er forsvunnet i den tid da de var i deres varetekts eller undergitt deres kontroll.

Et stort antall vitner har de i lang tid holdt fengslet, mange i over 2 år. De har nektet de anklagede anledning til å tale med mange slike vitner. De har stemplet som anklagevitner nesten enhver person som sto i en eller annen forbindelse med sakene, og derpå latt treffe en rekke forføyninger som forbyr forsvarerne å påhøre slike vitner. De har også skapt et system etter hvilket forsvarere bare kan forhøre forsvarsvitner i nærvær av en representant for anklagemyndighetene. De har sørget for å skape et latterlig system, som tillater nesten enhver forbudt form for Høren-sagen, og dokumenterer som "bevismateriale" mot de anklagede. Et "bevismateriale" som avvises av ethvert av den moderne tids bekjente rettssystemer og som etter ethvert rettens og fornuftens bud slett ikke er noe bevismateriale, da det er utsatt for allslags bedrageri og fabrikasjon. Prominente anklagevitner tilståes alle mulige behageligheter.

Hvis forsvareren betekner en person som forsvarsvitne før han framstilles som vitne, kan han bare bli avhørt i nærvær av en representant for anklagemyndighetene. Hvis forsvareren ikke på forhånd betekner ~~ha~~ vedkommende som vitne, har han i Nürnberg ingen mulighet til å få noe sted hvor han kan sove og spise mens han venter på å bli innkaldt som vitne.

Et omfangsrikt system av militære forordninger har berøvet den anklagede hans samlede formue og dermed retten til å bestride utgiftene til sitt forsvar.

Kort sagt: han er bunnet, bragt til taushet og hjelpelös, mens påtalemyndighetene har enhver mulighet til å gjøre hans domfellelse til en ~~viss~~het.

Et nærmest fullkommen system er skapt for å framtyinge vitneprov mot de anklagede og for å gjøre vitner til deres gunst engstelige. Med den dypeste skamfølelse har jeg vært vitne til den spott som i Nürnberg ble drevet med den amerikanske justis.

De som er ansvarlige for det, vet at den skjensel som de har istandbragt ikke kan bli skjult stort lengre. De vet at det amerikanske folk aldri vilstå hvilket de har gjort i Amerikas navn. De ble betalt av det amerikanske folk, og deres betaling var god. De misbrukte den amerikanske tillit ~~sem-var-vist~~ dem og kan i den grad ha krenket den tillit som var vist dem, og sin embedsed, at de har gjort seg straffekyldigrettlig ansvarlig for det som de har utført. De vet at de har pådratt seg hele Amerikas uvilje. For å undgå denne uvilje, søker de nå å overføre plikten og ansvaret på en mystisk internasjonal institusjon, idet de kaller seg Internasjonale Tribunale.

Det amerikanske folk betrodde dem som står på toppen i Nürnberg sin makt, sine penger og framfor alt sin ære, og påla dem den hellige forpliktelse å øve rettferdighet. De misbrukte pengene, idet de skuffet det amerikanske folks tillit ved at de benyttet Nürnberg som hevnens verktøy istedenfor rettferdighetens forum. De har krenket den helligste troskapsplikt som noen gang ble betrodd noensomhelst hender av et stort og godt folk. Derved har de trukket dette folk ned i en sump av internasjonal ringeakt. De har bragt udødelig skam over Amerika.

Mange av de personer som er betrodd straffeforfølgingen ved prosessene i Nürnberg og som er ansvarlig for denne tingenes sorgelige tilstand, var selv inntil Hitlers maktovertakelse - og noen av dem ennå lang tid etterpå - tyske statsborgere. Noen ble forfulgt av sosiale grunner, andre av politiske. De siste hovedsagelig fordi de ble lagt kommunisme til last. At de er fylt av ønsket om hevn er forståelig. Men hevn har ingen plass i rettspleien, og framfor alt skulle prosessene ha vært holdt fri selv for den blotte mistanke at det ble øvet hevn.

De uunngåelige kjensgjerninger er, at anklagesystemet i Nürnberg gjennom militære forskrifter er nærmest så fullkommen oppbygget og understøttet, at enhver anklaget som er uttatt til domfellelse i praksis ~~xxxxxxxxxx~~ er dømt uten hensyn til hans

skyld og dommernes ærlighet og upartiskhet. Systemet er i virkeligheten så oppbygget, at forhandlingen for domstolen blir en ren formsak.

Som forum for ren rettferdighet var Nürnberg-domstolene en farse. Som et verktøy for kommunistisk politikk er de effektive og mektige.

Prosessene i Nürnberg er på en meget klok måte blitt tatt ut av det forviklede system av militære forordninger, hvis angivelige øyemed er denazifiseringen.

Men hvis man betrakter dem begge sammen danner de åpenbart en plan som har til mål å berøve Tysklands finansmenn og industrielle deres formue og ødelegge kapitalismen. Intet har såvel fra et faktisk som fra et propagandistisk standpunkt vært så virksomt for utbredelsen av kommunismen som Nürnberg-prosessene og deres motstykke - denazifiseringen.

Ett er klart: det amerikanske folk er blitt bedratt av dem som sitter i høye stillinger. På en eller annen måte må det amerikanske folks naturlige rettferdighetsfølelse komme til uttrykk. Jeg tviler ikke på at dette vil bli oppnådd når humbugen og forræderiet i Nürnberg blir bekjendt. At de ønsker grundig overprøvelse av de prinsipielle spørsmål som det dreier seg om i Nürnberg er et høyt bevis for deres holdning som amerikaner. På den annen side står de som under alle omstendigheter ønsker å unngå denne prøvelse overprøvelse og som vil gjøre sitt ytterste for å spille overprøvelsen av prinsipielle spørsmål over på ett eller annet smålig personlig anliggende - noen av disse folk beklær høye stillinger. Det ville være en skjendig urett om de skulle lykkes i denne blaaffmanøvre.

Arbødigst
Earl J. Carol (s.)

Sammenlign med det norske "rettsoppgjør". - Den norske presse er så ensrettet og bundet at man aldri får lese sannheten der, men kun det som passer de høye herrer at publikum skal få lese, orienteringer som intet har med de faktiske forhold å gjøre, o.s.v. Man må i utenlandsk presse og utenlandsk literatur for å finne sannheten.

Som kjendt fikk tyskerne skylden for Katyn-historien, da 12-15000 polske offiserer ble myrdet. Det er nå klarlagt at det var russerne som myrdet dem. Dette var man i Amerika klar over allerede under krigen, men det passet dem å bruke dette mot tyskerne i propagandaøyemed. Likeledes har vi myten om at tyskerne har gasset over 6 millioner jøder. Tallet varierer, og har vært helt opp i 12 millioner. En englander har regnet ut at om samtlige tyske krematorier var i virksomhet uavbrutt gjennom 5 år ville man på langt nær kunne kremere 6 millioner, og massegraver finnes ikke. Man bruker 1½ time og 1/4 ton koks for å kremere ett lik. Regn selv ut sannsynligheten. En amerikansk jødisk verdensorganisasjon hadde foretatt opptelling av verdens jøder før krigen, og der var da noe over 15 millioner. Etter krigen viste tellingen over 18 millioner. Av de 15 mill. har altså tyskerne gasset bort de 6. - Jeg vet ikke hvor mange jøder der var på Kristi tid, men disse hadde i de forløpne århundrer ikke klart å formere seg til mere enn 15 mill. til 1939, og de gjenværende 9 mill. har i de neste par år fordoblet seg. Synes dette å være rimelig?

I 1945 da jeg en gang ble kjørt fra Espeland til Bergen til forhør fulgte en politimann med som hadde vært i tysk fangenskap. Han fortalte ~~mer~~ da redselshistorier derfra. De fikk ikke mat, og av utmattelse krøp de langs gjerdene for å lete etter snegler som de slukte. Man døde i hundrevis, og han og 2 andre hadde jobben å kjøre bort likene på en flakevogn uten fjærer. De måtte ta hundre lik i slengen. Jeg sa det var godt gjort av dem, for tross alt veiet vel 100 lik noen ton, og selv

- 12 -

3 mann i full vigo'r skulle ha meget vanskelig for å trekke avgårde med dem. Han burde servere mere troverdige skrøner, men alt gikk jo i folk den gang.

Jeg har forresten en annen historie om denne politimann: Da jeg ble arrestert hadde jeg bl.a. kr. 110.- på meg i sedler. Alt ble stjålet fra oss, og hvis man beklaget seg ble man stemplet som løgner og bakvasker, som man leste så meget om. Etter å ha sittet i 3 mdr. på "Lenken" ble jeg overført til Bergenhus, og jeg oppdaget ved den anledning at også mine penger var borte. Så snart jeg kom i forbindelse med min kone sa jeg at hun skulle søke om å få disse kr. 110.- utbetalet, for hun trengte dem. Hun fikk beskjed om at jeg ingen penger hadde hatt, og hun bebreidet meg at jeg hadde latt henne søke om å få utbetalet penger jeg ikke eide. Jeg sa at jeg visste hva jeg gjorde, hun skulle bare gjøre som jeg sa, og nå skulle hun sende inn anmeldelse at pengene var stjålet. - Jeg fikk så besøk av forannevnte politimann. Han la ut om løgnhistoriene våre, bakvaskelsene, og hvilket straffansvar det fulgte med falske bekylninger mot politi og andre. Han riktig boltrer seg, og jeg var taus og lot ham utfolde seg så meget han kunne. Da han endelig ikke hadde mere å si, sa jeg at det kjedelige var at man ikke kunne bevise at man var fraranet forskjellig, men i den henseende var jeg heldigere stillet. Da jeg ble arrestert ble jeg oppbevart et par timer i Kretsfengslet før jeg ble ført til Espeland. I fengselet ble jeg mottatt av en eld're funksjonær, som benyttet den vanlige framgangsmåte å føre til protokols hva jeg hadde på meg. Vi underteget begge protokollen. Jeg ba nå politimannen undersøke i denne protokoll under 13/5-45 hva jeg hadde i kontanter, og så etterspore dem. Han gikk sin vei uten ett ord mer, men kort tid etter fortalte min kone meg at hun hadde fått opplyst at pengene var sendt til Erst.-direktoratet (før avsagt dom). At dette var LØGN bekreftes og bevises et annet staed.

Jeg skulle ovenfor ha nevnt at i 1945 kom det ut en bok: "Norske politimenn bak piggtråden", skrevet av en av dem. Her fortelles at de var 240 politimenn, som i løpet av 1 måned ikke hadde lagt på seg mere enn ialt ca. 2000 kg., det blir gjennomsnittlig ca. 8 kg. på hver. Boken ble straks inndratt, for myndighetene kunne jo ikke la folk lese slikt.

En tysker fortalte en gang, at i Bergen hadde man under okkupasjonen ca. 3.000 arrestasjoner. Herav var 2 % undergitt skjerpet forhør, altså ca. 60, da man visste de satt inne med opplysninger tyskerne måtte ha. I ett tilfelle hadde man funnet en liste over 60 personer som skulle likvideres. Mannen ble overlatt første mann på listen. Mannen var blitt arrestert fordi han hadde skutt 2 tyskere. I 1945 var det neppe 2 % som ikke hadde vært torturert. I vakten i Veiten var der i 1945 en ung gymnasiast, Olsen, som sa til oss at han ville trekke seg ut av det hele. Kameratene hadde nemlig sagt at han måtte fortelle at også han var blitt torturert, men han innvendte at det ikke var sant. De sa han skulle si det allikevel, for det ville de gjøre, og alt de sa ville bli trodd. Han nektet, og sluttet. - På Bergenhus satt jeg i 7 mndr., sammen med en dødsdømt, som ble skutt. En prest, Robertstad, fra Bremnes hadde forklart at han var blitt torturert ombord i en båt der ute, og at min sellekamerat var den mest aggressive. - Sannheten var at vedkommende ikke hadde vært ombord i båten hele dagen, men var blitt plassert som vakt i et hus. Presten hadde fortalt, alt han visste, uten videre, og oppgitt flere navn. - Da de navngitte kom ombord, oppfordret han dem til å fortelle det de visste, for det hadde han gjort. - Helt til det siste påsto den dødsdømte at presten hadde løyet. - Prestensitter nå på Stortinget, såvidt jeg vet. - Under rettsforhandlingene snakket presten med en tysker, og uttalte da at når det gjaldt tyskerne måtte man lyve. - Denne uttalelse dro tyskeren fram da han selv sto tiltalt, og presten igjen var vitne. - På dommerens spørsmål om det var riktig, bøyde presten hodet og sa, at han selvfølgelig

hadde ment under krigen. Denne tysker, Kesting, ble også dømt til døden og skutt. I det hele tatt var det mange dødskandidater på Bergenhus, og jeg lærte dem alle å kjenne, selv var jeg bare innstilt til livsvarig.

Jeg kunne fortelle mye mere om humbug og bedrageri og mishandlinger som vi var ute for, og kanskje setter jeg mere på paret senere en gang.

Straumsgrend, den 26/5 - 1954.

Berndt Harberg.